

landske Jernbaneselskab har faaet uindskrænket Eneherredømme over samtlige Landets Hovedomsætningsveie, har det tillige faaet Eneherredømme til at bestatte Handelen og Industrien til Fordeel for det sjællandske Jernbaneselskabs Actionairers Interesser. Jeg troer derfor, at det er i høi Grad betænkeligt at bortgive den Udløsningsret, som Staten nu har ligeoverfor de jydsk-svenske Baner, for et Tidsrum af 15 Aar og i den Tid at lade baade Jyen og Sjælland blive undergivne det sjællandske Selskabs Eneherredømme. Man troste sig nu ikke med, at det dog kun er for et begrænset Tidsrum af ikke mere end 15 Aar, at en saa stor Magt skal indrømmes det nævnte Selskab. Jeg troer ikke, at Nogen vil kunne oversee, at der i et Tidsrum af 15 Aar nødvendigviis maa kunne indtræde mange Forhold, som ville gjøre det nødvendigt for Regjeringen at henvende sig til det sjællandske Jernbaneselskab om nye Indrømmelser og Forbedringer i Publikums Interesse i Fartplaner og Taxter, og at der i saa Tilfælde neppe er Rimelighed for, at det sjællandske Jernbaneselskab — og det finder jeg fuldkomment naturligt — vil gjøre saadanne Indrømmelser uden at forbre nye Begunstigelser af Staten som Vederslag, hvorved Regjeringen og Staten og den pengebevilgende Myndighed da ville være stillede i det overmaade vanskelige Dilemma at komme ud af enten at skulle nægte Publikum de Fordele, hvorpaa det har Krav, eller maafee at maatte tilstaae ikke saa ganske ringe Begunstigelser, for at opnaae disse Fordele for Publikum. Den største Fare for at gaae ind paa en endelig Ordning i dette Dilemma seer jeg altsaa deri, at Ordningen foreslaaes fastslaaet uopløseligt for et Tidsrum af 15 Aar.

Det forekommer mig fremdeles, at den nuværende Tilstand indeholder ogsaa andre Fordele, som ville bortfalde ved den Ordning, der foreslaaes i Lovudkastet. Jeg skal dog, førend jeg gaaer ind derpaa, endnu nævne — jeg er først nu kommen til at erindre det — den store Vanskelighed, som det vil medføre med Hensyn til Fremme af fremtidige Jernbaneforetagender, at der meddeles det sjællandske Jernbaneselskab en saa udstrakt Ret. Naar vi faae Jernbaneanlægget til Aalborg fuldført, vil

saaledes det Stykke Jernbane i Sjælland, der har allerbedst Udsigt til at betale sig, nemlig Banestykket fra Aalborg gennem Vendsyssel til Frederikshavn, ligge for. Jeg anseer dette Banestykke for at være det i Sjælland, der maafee har allerbedst Udsigt til at betale sig, fordi det vil bringe os i den nærmeste Forbindelse med hele det nordlige Sverrig og med Norge over Gøteborg. Den Trafik, som fra det nordlige Sverrig og fra Norge nu gaaer ved Dampstibe over Nordøen til Continentet, vil, naar hiint Stykke Jernbane bliver anlagt, efter al Sandsynlighed komme til at gaae over Frederikshavn ned til Fästlandet. Afstanden mellem Gøteborg og Frederikshavn udgjør kun en Længde af omtrent 10—11 Mill, der altsaa med Dampstib kun kræver en 3—4 Timers Fart. Denne Fart er aaben ikke blot om Sommeren, men ogsaa om Vinteren, og Forbindelsen med en stor Deel svenske Havne vil derfor i saa Fald komme til at gaae over Frederikshavn. Men jeg kan nu ikke tænke mig andet, end at det sjællandske Jernbaneselskab just med al Magt maa modsætte sig et saarant Jernbaneanlæg, thi det vil jo for en stor Deel drage den Trafik, som nu gaaer gennem det sydlige Sverrig over Malmø-Kjøbenhavn og Korsør til Kiel og Hamborg, over til den østjydske Jernbane, og det kan ikke — lad os vel huske paa det — være det sjællandske Jernbaneselskab ligegyldigt, hvor Trafiken og Indtægten falde, thi, medens det sjællandske Jernbaneselskab er interesseret i det sjællandske Jernbaneforetagende med omtrent 15 Mill., vil det kun blive interesseret i det svensk-jydske Jernbaneforetagende med omtrent 2 ½ Millioner. Det vil altsaa blive et Tab for det sjællandske Jernbaneselskabs Actionairer, om Trafiken og Indtægterne fra Sjælland flytte sig over til Sjælland. Jeg anseer det ligeledes med Hensyn til den paatænkte vestlige og med Hensyn til den sydlige Bane i Sjælland for meget tvivlsomt, om man ikke vil berede sig store Vanskeligheder for deres Tilveiebringelse derved, at det sjællandske Jernbaneselskab, som her ved Lovudkastet foreslaaes, faaer sin Magt og Myndighed ubidret. Det vil nemlig ikke kunne undgaae Nogens Opmærksomhed, at en stor Deel af den Trafik, som nu gaaer ned langs